

Coöperatie voor duurzame energie

Jaarverslag 2016

COÖPERATIEVE VERENIGING 'DE WINDVOGEL B.A.'

7 juni 2017 | alleen tekst

JAARVERSLAG 2016

COÖPERATIEVE VERENIGING 'DE WINDVOGEL'

Statutaire naam:

Coöperatieve Vereniging tot Collectief bezit van Windmolens 'De Windvogel' b.a.

Waarin opgenomen:

C.V.Schoonstroom	(Zoetermeer)
Haagse Windmolenvereniging	(Den Haag)
Z-H WIND	(Zuid-Holland)
Frisse Wind	(Amsterdam)
Amstelmolen	(Ouder-Amstel)
VCBW Noord-Brabant	(Tilburg)
Sunergy per 1.1.2010	(Delft)

Datum oprichting: 18 juni 1991

Samenstelling bestuur per 31 december 2016

S. Zomer (voorzitter)
M. Vogelesang (secretaris)
A. Wingelaar (penningmeester)
R. Beijer
A. Jansen
H.J. Visser
G. Labaar
R. Spriensma
E.J. van Latum

Molenaars en medewerkers:

zie blz. 8

Ledenadministratie:

Graaf Janstraat 219, 2713CL Zoetermeer

Secretariaat:

Postbus 2183, 2800 BH Gouda

Public Relations: Mailadres

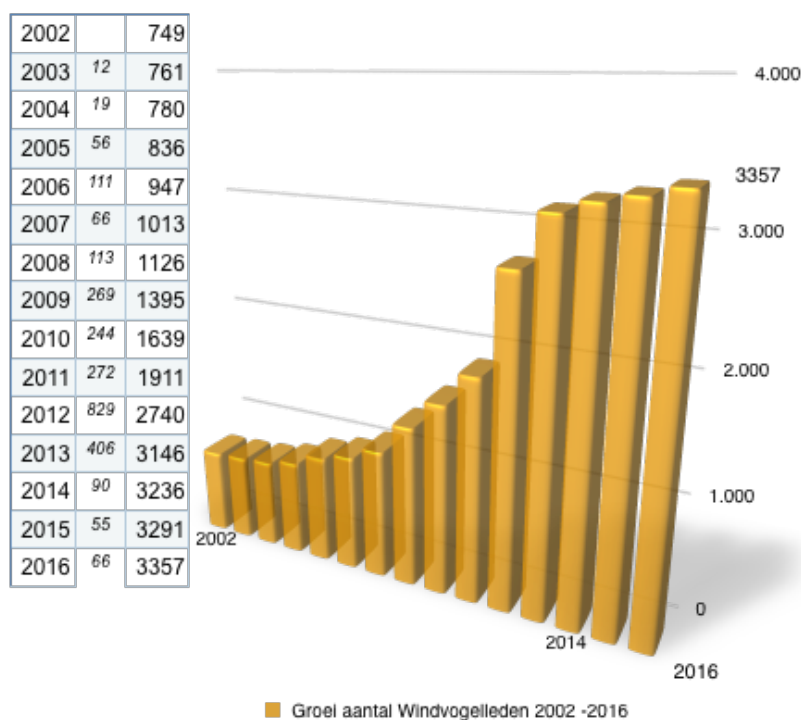
info@windvogel.nl

Handelsregister:

KvK-nr. 29037015

Bankrekening

ING-bank: NL87 INGB 0000 3701 58 | BIC: INGBNL2A
t.n.v. Coöp. Ver. van Windmolens 'De Windvogel' BA
te GOUDA

Algemeen

In het jaar 2016 is het aantal leden van coöperatie De Windvogel met 66 gestegen tot 3.357.

Een toename van 2,01 % zonder dat een wervingscampagne in werking is gezet.

In 2016 zijn in totaal zes **Algemeen Bestuursvergaderingen** [AB 150-156] gehouden. In de bestuursvergaderingen genomen besluiten en voorstellen betroffen :

- o vernieuwing leveringscontracten van onze molens;
- o actuele strategie voor projecten doormiddel van een coöperatieve aanpak;
- o uitbreiding van de deelneming in Ontwikkelvereniging Zeewolde;
- o diverse intentie- en samenwerkingsovereenkomsten voor windparken in de gemeentes Ridderkerk, Leiden, Lansingerland, Utrecht;
- o bestuursbesluiten van 'Der Sonnevogel' GmbH. en met name de uitkoop van vennoten en leninggevers van de drie Duitse zonnedaken;
- o beëindiging van onze eerste molen De Windvogel in Bodegraven door ernstige corrosieschade aan de voet in jan. 2016;
- o uitwerking en evaluatie van het jongerenstageproject De Windkuikens ;
- o uitwerking veiligheid in de turbines en aankoop nieuwe vluchtlijnen;
- o PR-advies inzake toekomststrategie voor coöp. De Windvogel en wervingscampagne voor nieuwe leden en nieuw kapitaal;
- o onderzoeken naar nieuwe mogelijkheden om te participeren in wind- en zonprojecten.

De notulen van Bestuursvergaderingen zijn ter informatie ook aan de groep belangstellende en actieve leden verzonden.

Het **Dagelijks Bestuur** [DB] bestaat uit voorzitter, secretaris en penningmeester, bijgestaan door communicatie medewerkster, kwam vanwege de vele aandachtspunten 23 maal bijeen. De belangrijkste afspraken en besluiten zijn in de bestuursvergaderingen gemeld of voorgelegd.

In 2016 is de opzet van Der Sonnevogel GmbH en overname van de zonneparken door het DB verder uitgewerkt. Ter vervanging van de bestaande leveringscontracten zijn op basis van prijs-aanvragen

kortlopende leveringscontracten met de energiebedrijven Anode Energie, Eneco en Greenchoice afgesloten. Voor toekomstige projecten zijn samenwerkingsovereenkomsten voorbereid tussen De Windvogel en verschillende lokale coöperaties en is in detail toegezien op de voortgang van projecten. Bijzonder moment was de toelating tot de Experimenteerregeling op de Energiewet door RVO voor het initiatief van Windvogel leden in Bodegraven-Reeuwijk [B-R] voor de Kringloop-Gemeenschap B-R om binnen de gemeente minder regels voor lokaal opgewekte duurzame energie te mogen hanteren. Bijzondere aandacht is uitgegaan naar het op peil houden van de ledenadministratie en de ledensite. Verdere verbeteringen zijn in voorbereiding.

De tijdsbesteding van onze parttimer Inge Verhoef aan public relations en communicatie is uitgebreid, en er is P.R.-assistentie geleverd aan verschillende collega-coöperaties.

De Financiële AdviesCommissie [FAC] voorheen kascommissie is enkele malen bijeen geweest en heeft steeds verslag uitgebracht aan het Bestuur.

De Wind-Projectleiders zijn twee maal bijeen geweest, naast diverse besprekingen per actueel project in kleine kring.

Projecten

1. Windvogelstroom

Het aantal leden dat stroom afneemt van onze Windvogelmolens is gehandhaafd op 193. De afname is niet meer apart geadmistreerd door Anode Energie.

2. Ontwikkeling van Nieuwe Duurzame Energie-projecten per regio

Provincie Drenthe

Borger-Odoorn

De Windvogel heeft met de initiatiefnemers DEE (Stichting Duurzame Energieproductie Exloërmond) van het project in Midden-Drenthe, de samenwerking verder doorgesproken. De Windvogel helpt bij het betrekken van de (omwonende) burgers bij het windpark en biedt hen de mogelijkheid te participeren in het windpark. Er loopt nog een bezwarprocedure bij de Raad van State en er zal nog een regeling getroffen worden met het nabij gelegen Lofar-project voor wat betreft het aantal turbines en storende E.M.-straling. Hierdoor is er nog geen definitief plan vastgesteld.

Emmen

Hier zijn nog steeds goede mogelijkheden voor een lokale coöperatie in samenwerking met De Windvogel en met windprojectontwikkelaars. Bestuurlijk worden er echter geen knopen doorgehakt.

Provincie Flevoland

In de provincie Flevoland wordt er voor de gehele provincie een herstructureringsplan voorbereid. Alle bewoners, turbine-eigenaren en niet-turbine-eigenaren in het buitengebied zijn georganiseerd in gebiedsverenigingen. De Windvogel is lid van de gebiedsvereniging Zeewolde. De verenigingen werkten samen in een federatie.

Zeewolde

In Zeewolde is de gebiedsvereniging mede door de Rijkscoördinatieregeling voortvarend voortgegaan door vanuit de Ontwikkelvereniging een beheersentiteit STAK op te zetten van waaruit het bestuur van de bouw- en financieringsactiviteiten gedaan zal gaan worden. De Windvogel heeft een vertegenwoordiging in het STAK-bestuur, in de persoon Siward Zomer. Wij zullen onze bestaande productiecapaciteit in Zeewolde opschalen.

Provincie Utrecht

De gemeente Utrecht meldde in de zomer van 2016, samen met de inwoners en omwonenden, te willen verkennen hoe Rijnenburg als energielandschap ingericht zou kunnen worden. Rijnse Energie heeft zich als bewonersinitiatief en samenwerking van De Windvogel, Energie-U en Uwind aangemeld bij de

gemeente om gezamenlijk en op coöperatieve wijze windmolens en zonnevelden te realiseren. Naast Rijne Energie heeft ook Eneco zich aangemeld. Rijne Energie voerde een dialoog met de omgeving in De Meern, Rijnenburg, IJsselstein en Nieuwegein. Nu schrijven beide initiatiefnemers mee aan de startnotitie die in juni 2017 aan de raad voorligt.

Provincie Zuid-Holland

Katwijk locatie Valkenburg

Bij het voormalige vliegveld Valkenburg is een gebiedzone voor windenergie geprojecteerd. Op termijn zal hiervoor vermoedelijk een tender uitgeschreven worden. De Windvogel heeft een afspraak met een ontwikkelaar en contact gezocht met initiatieven in Leiden en omgeving.

Leiden en omgeving

In de omgeving van Leiden en Leiderdorp is er de wens duurzame energie te realiseren. Er is contact met lokale initiatiefnemers en de overheden om dit verder te ontwikkelen.

Stadsregio Rotterdam

Schiedam

In Schiedam is er contact met het Schiedams Energie Collectief over de ontwikkeling van één of twee turbines in het havengebied.

Lansingerland

In Lansingerland is een burgerinitiatief aanvaard door de gemeenteraad. In onderhandeling is nu hoe op de locaties met de aanwezige windontwikkelaars burgerwindmolens kunnen worden gerealiseerd met de coöperaties Nieuwe Lansinger Stroom en De Windvogel BA.

Vlaardingen

In Vlaardingen heeft de gemeenteraad zich, op voorspraak van een lokaal initiatief, uitgesproken voor een coöperatieve windontwikkeling. De Windvogel gaat een samenwerking aan met het Vlaardings Energie Collectief.

Ridderkerk

In Ridderkerk hebben we contact met de coöperatie De Groene Stroom die in de positie is om samen met Energiebedrijf ENGIE in het bedrijvengebied Nieuw Reijerwaard drie windmolens te realiseren. Ook hier gaat De Windvogel een samenwerking aan om samen de burgermolens te bouwen.

Provincie Noord-Holland

De Provincie staat nu voor de opgave om de ingediende projecten in het kader van haar herstructurering te honoreren,

Ouder-Amstel

Met de gemeente Ouder-Amstel zijn we in gesprek om duurzame energieproductie uit te breiden enerzijds door een tweede turbine anderzijds door zonnepanelen in onderbenutte grondstroken.

Amsterdam

Door de ontwikkeling van het provinciaal beleid is het praktisch onmogelijk om windenergie in Amsterdam te ontwikkelen. Met lokale energiecollectieven gaat De Windvogel gezamenlijk verder om de mogelijkheden zo goed mogelijk te benutten. Onder de vlag van 'Amsterdam Wind' is een samenwerkingsovereenkomst ondertekend met Amsterdam Energie, Zuiderlicht, Onze Energie en De Windvogel, met als doel om een sterke positie voor een burgerwindpark in Amsterdam te creëren.

Provincie Limburg

In Limburg hebben met de realisatie van Burgerwindturbine Neer in sep 2015 laten zien hoe coöperatieve windontwikkeling werkt. Het project in Neer wordt door de Provincie als goed voorbeeld herkend en aan andere gemeenten met windplannen als goede aanpak voorgelaten.

Neer

De Coöperatie, 2,5MW Enercorn E-98, in de gemeente Leudal, draait uitstekende productie en dwingt respect af bij omliggende gemeenten vanwege de coöperatieve en succesvolle aanpak.

Public Relations

Pers

Persaandacht 2016:

- <http://www.energieoverheid.nl/2016/06/02/energiecooperatie-windvogel-zorgt-al-25-jaar-voor-windenergie/>
- Het Kodak-momentje van Shell - De Groene Amsterdammer feb 2016
- Rijnse Energie wil zon en wind voor regio Rijnenburg, November 24, 2016
- Een denker die graag goed doet, Trouw, Juli 19, 2016
- Burgerinitiatief Lansingerland ingediend, Heraut, Februari 23, 2016
- Burgers en gemeenten gaan discussie aan over plaatsing windmolens, https://issuu.com/deheraut/docs/heraut_week_46_2016
- <http://www.duurzaamnieuws.nl/nbm-case-de-windvogel-cooperatie-voor-duurzame-energie/>
- <http://energeia.nl/nieuws/705676-1602/anode-en-de-windvogel-maken-bezwaar-tegen-belgische-nucleaire-staatssteun>
- http://www.new-energy.tv/headlines/ruim_500_handtekeningen_voor_nieuwe_co%C3%B6peratieve_windmolen_bodegraven1.html
- <http://www.dvhn.nl/drenthe/Grondleggers-windpark-vinden-bezinningsperiode-onverstandig-21864020.html>
- <http://www.windnieuws.nl/tag/windnieuws-magazine/> Jubileum de Windvogel

Politiek

Op lokaal en provinciaal niveau heeft De Windvogel regelmatig de politiek benaderd ten gunste van windprojecten door energie coöperaties. Dit is gedaan door afspraken met raadsleden en wethouders, door ingezonden brieven aan raadsleden, wethouders en leden van de provinciale staten. We benaderen de lokale politiek als er kansen zijn voor het coöperatief ontwikkelen van windenergie. Bijvoorbeeld in Emmen, Lansingerland, Utrecht, Nissewaard, Ridderkerk, Bunnik en Vlaardingen.

Andere milieu en energie-organisaties

Een beperkt aantal milieu- en energieorganisaties zijn in 2016 benaderd voor samenwerking op PR gebied. Dit heeft er toe geleid dat er informatie over De Windvogel is geplaatst op diverse websites zoals :

<https://wisenederland.nl/de-windvogel>

<http://milieufederatie.nl/wie-zijn-wij/netwerk/de-windvogel/>

<http://www.nmfdrenthe.nl/duurzame-initiatieven/alle-duurzame-initiatieven/>

Sociale media

Twitter: 2016: 983 volgers [2015: 720 volgers, circa 319 tweets, 2014: 5087 volgers, circa 500 tweets.]

Facebook: 2016: 449 likes [2015: 381 likes , 2014: 320 likes, circa 150 berichten]

LinkedIn: 182 leden

Andere Facebook Pagina's in gezamenlijk beheer:

Lansingerwind: 28 likes

Nieuwe Lansingerstroom

De Windvogel
Reeuwijk

Rijne Energie: 89 likes

Amsterdam Wind: 228 likes

Samenwerking met lokale energie coöperaties of ontwikkelaars

De meeste persaadacht en bekendheid onder inwoners gaat via lokale energiecoöperaties waar we mee samenwerken. We organiseren lokaal bewonersbijeenkomsten en inloopavonden, i.s.m. de lokale coöperatie en/of de gemeente en/of de ontwikkelaar.

- Zuidenwind: samenwerking op het gebied van communicatie is afgesloten in 2016
- Lansingerwind: samen met Nieuwe Lansingerstroom (opgericht medio 2016)
- Amsterdam Wind: samenwerkingsverband Zuiderlicht, Onze energie, Amsterdam Energie
- Rijne Energie: samenwerkingsverband Uwind, Energie-U, Samne Duurzaam Nieuwegein.
- De Groene Stroom: Ridderkerk
- Vlaardings Energie collectief: Vlaardingen
- Energie coöperatie Nissewind: Nissewaard
- Emmen: samenwerking met Raedthuys: <http://www.windenergieinemmen.nl/burgerwindmolens>
- Drenthe: samenwerking met DEE: <http://www.drentsemondenooftermoer.nl/meedoen-participeren-het-windpark/>

Molenaars:

René van Mechelen voormalig De Volhouder te Halsteren, nu reserve;
Arjan Boomars en Vincent de Jong voor De Amstelvogel in Ouderkerk a/d Amstel, gem. Ouder-Amstel;
Peter van Gemeren en Jan Ockhorst voormalig De Ooievaar in Den Haag, nu reserves;
Broos de Groot en Arie Groenveld voormalig De Windvogel in Bodegraven, nu reserves;
Harry van den Hooren voor De Gouwevogel in Gouda en diverse projecten;
Jan Hoogendoorn voor De Appelvogel en De Elzevogel in Zeewolde.

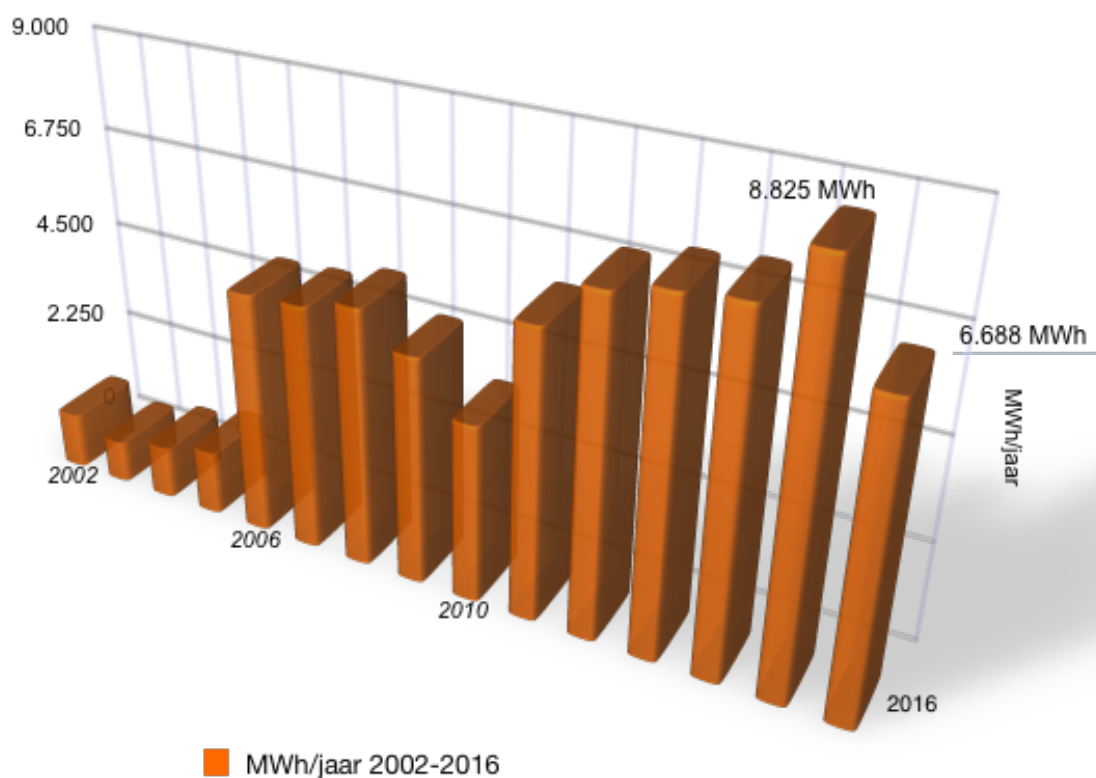
Overige actieve leden:

Jaap Hoogendoorn (projecten),
Bert Postma (projecten),
Rob van Esseveldt (projecten),
Annelies van der List (website),
Niels Flach (projecten),
Frits Ogg (projecten),
Jan Jennissen (ledenadministratie en educatie),
Angela Wolbers (projecten Drenthe),
Lucas Helmer (projecten Groningen),
Herbert Faber (projecten),
Moritz Prophet (projecten),
Arie Groenveld (PR-cie en educatie)
Arie Kroon (projecten, zelfvoorziening),
Edgar Wortmann (juridische adviezen)
Henk Termeer (web site)
Charlotte Kuijs (project Amsterdam)
Initiatief Windkuikens: Jana De Heer, Floor Ebben en Luc Faelens
en vele anderen.

Overzicht geproduceerde MW-uren vanaf 2002 door onze windmolens

2002	1.266	MWh	4 molens
2003	948	MWh	4 molens
2004	1.182	MWh	4 molens
2005	1.441	MWh	5 molens
2006	5.388	MWh	5 molens NB Amstelvogel vervangen
2007	5.447	MWh	4 molens
2008	5.721	MWh	4 molens
2009	5.031	MWh	4 molens
2010	3.942	MWh	4 molens
2011	6.311	MWh	6 molens +Appelvogel+Elzevogel
2012	7.285	MWh	6 molens
2013	7.561	MWh	6 molens
2014	7.674	MWh	6 molens
2015	8.825	MWh	6 molens
2016	6.688	MWh	4 molens

Productie coöperatie De Windvogel

2016: 6.688 MWh met 4 molens

Overzicht geproduceerde MW-uren vanaf 2008 door onze deelneming in zonnepanelen

Overzicht van geproduceerde MW-uren door de solarinstallaties, die in 2016 worden geëxploiteerd door onze Duitse deelnemingen:

	Plusenergie		Plusenergie Dahlia		Albers	Totaal	
	GmbH & Co KG		GmbH & Co KG				
	Scheuten Solar		Gelsendienste				
	250,6 kWp		189,7 kWp		124,5 kWp	564,8 kWp	
Jaar	Productie in MWh/jaar						
2008	203		145		97	445	MWh
2009	210		165		95	470	MWh
2010	160		135		106	401	MWh
2011	175		171		103	449	MWh
2012	155		156		99	410	MWh
2013	214		149		86	449	MWh
2014	223		154		98	475	MWh
2015	237		160		97	494	MWh
2016	216		153		98	467	MWh

Financiële resultaten

De vier windturbines van De Windvogel leverden in 2016 in Gigawatt : 6,7 GWh (dit was in 2015 8,8 GWh). Daarmee was 2016 het slechtste 'windjaar' sinds 2011. Daarbij kwam nog de situatie dat de stroomprijzen met name in het eerste halfjaar zeer laag waren. Gelukkig hebben de stroomprijzen zich in het tweede halfjaar redelijk hersteld.

Zoals was voorzien in de begroting 2016 werd het boekjaar afgesloten met een negatief resultaat van bijna € 192.000 (geraamd was € 203.405). Deze negatieve resultaten zijn het gevolg van het feit dat de afschrijving op de windturbines (in 2016 € 213.000) nog tot en met 2020 doorloopt, terwijl de MEP-subsidie op deze turbines inmiddels volledig is afgelopen.

Ondanks deze negatieve exploitatieresultaten en ondanks de nog steeds lage rentestand stellen wij voor om over 2016 een rentevergoeding uit te keren van 2 % (2015 was 2 %) op de leningen van leden.

Ontwikkelingen in 2016

In 2016 is verder gewerkt aan de uitvoering van de in 2014 genomen besluit tot overname van de aandelen van Plusenergie Verwaltung GmbH. Door Adviesbureau ESBRO BV hebben wij onderzoek laten instellen naar de toekomstperspectieven van de door Plusenergie GmbH & CO KG en Plusenergie Dahlia & CO KG.

Uit de analyse van ESBRO BV (Finanzierungs Memorandum) blijkt dat zonder een ingrijpende financiële herstructurering geen op termijn rendabele exploitatie mogelijk zal zijn. In de bestuursvergadering van 11 juni 2015 is ingestemd met de in het Finanzierungs Memorandum geschetste ontwikkelingen en met de oprichting van Der Sonnevogel GmbH, die uiteindelijk de exploitatie van de beide KG's *na fusie* zal gaan overnemen.

In de loop van 2016 zijn de overnames van de aandelen van alle commanditaire vennoten van de beide KG's waarmee overeenstemming was bereikt, afgerond.

De financiële consequenties van deze besluiten zijn in deze jaarrekening verwerkt.

Ontwikkelingen in 2017

De houders van het recht van opstal van de grond waarop De Appelvogel is gevestigd hebben een procedure tot nietigverklaring van de in november 2014 overgenomen windturbine aangespannen tegen de (voormalige) vennoten van Appelmolen vof, de verkoper van deze windturbine. Ook De Windvogel is mede gedagvaard in deze procedure. Op dit moment is de uitkomst van deze procedure nog niet bekend.

Verder is begin 2017 overeenstemming bereikt met de laatste commanditaire vennoot van Plusenergie GmbH & Co KG over de overname van zijn aandeel in deze KG.

Financiële positie en toekomstperspectief

Hoe staan we er financieel voor?

De primaire doelstelling van onze coöperatie is gericht op een beter milieu. Deze doelstelling kan niet worden gerealiseerd kan zonder een financieel gezonde exploitatie.

Helaas moeten we de komende jaren (tot en met 2020) rekening houden met negatieve exploitatieresultaten. Dit is het gevolg van het feit dat we in 2012 om fiscale redenen hebben besloten de afschrijvingstermijn van onze windturbines te verlengen naar 15 jaar. Aangezien de MEP-subsidie maar 10 jaar loopt, was de consequentie van deze beslissing dat de jaren 2016-2020 met negatieve resultaten zouden worden afgesloten. De reservepositie van onze coöperatie biedt voldoende ruimte om deze negatieve resultaten de komende jaren op te vangen.

Als gevolg van het negatieve resultaat over 2016 daalde het ledenbelang met 5.1 % naar € 4.027.500.

Waardering en dank

Het bestuur wil ook op deze plaats haar waardering en dank uitspreken voor het vele werk dat is verricht door de actieve leden en vrijwilligers van De Windvogel.

Het Bestuur:

S. Zomer (voorzitter)
M. Vogelesang (secretaris)
A. Wingelaar (penningmeester)
R. Beijer
A. Jansen

H. J. Visser
G. Labaar
R. Spriensma
E. J. van Lathum

Utrecht, 11 mei 2017